

ת"פ 14555/06/13 - מדינת ישראל נגד יוני ברכה, שלמה אילוז, משה רון בן שמעון, שחר מזרחי - עניינו הסתיים, אסף קרייסקי - עניינו הסתיים

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 14555-06-13 מדינת ישראל נ' ברכה(עציר) ואח'

בפני כב' השופט משה יועד הכהן

המאשימה מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
ע"י ב"כ עו"ד נורית לנגנטל-שוורץ

נגד

הנאשמים

1. יוני ברכה ת"ז 310343314

ע"י ב"כ עו"ד דוד הלוי

2. שלמה אילוז ת"ז 037122496

ע"י ב"כ עו"ד מיכאל עירוני

3. משה רון בן שמעון ת"ז 025121534

ע"י ב"כ עו"ד ארנון איתן

4. שחר מזרחי - עניינו הסתיים

5. אסף קרייסקי - עניינו הסתיים

החלטה - לגבי נאשם 1

1. בדיון מיום 18.5.14 ביקשה ב"כ המאשימה להגיש לבית המשפט מסמך של משטרת פרו, שלדבריה מעיד על הרשעה פלילית קודמת של הנאשם בפרו. לדבריה, מסמך זה קביל לפי סעיף 29 לפקודת הראיות ויש בו כדי להוכיח עבר פלילי של הנאשם בתחום הסמים. עוד ציינה, כי בכוונתה להזמין לעדות במסגרת הטיעונים לעונש, את הסוכן עמית דנגור (להלן: עמית), אשר על פי הודאתו של הנאשם, הודרך על ידו כיצד לבצע את עסקת הסמים באקוודור. הנאשם רכש עבורו כרטיסי טיסה, היה אחראי לתיאומים עם המכונה אנדרס שהעריך לסוכן כסף למימון שהייתו באקוודור, ולאחר מכן פגש אותו בנתב"ג, יחד עם הנאשם 5 והסיע אותו ברכבו יחד עם חלק מהסמים שנרכשו. לדבריה, עמית יעיד על כך שהנאשם התוודה בפניו לגבי הרשעתו הקודמת בעבירות סמים בפרו.

2. ב"כ הנאשם טען במענה, כי על פי מאפייניו, המסמך המדובר איננו בגדר "תעודה ציבורית" ולא ניתן לקבלו כראיה להרשעה קודמת של הנאשם בפרו. באשר לכוונה להעיד את הסוכן עמית, טען ב"כ הנאשם כי לא ניתן להעיד את הסוכן במסגרת הראיות לעונש, לפי סעיף 187 לחסד"פ. לדבריו, ניתן להוכיח על ידי עדים במסגרת הטיעונים לעונש נתונים הקשורים לביצוע העבירה, אך לא הרשעות קודמות של הנאשם ובעניין זה הפנה לאמור בסעיף 40 י' (2) לתיקון 113 לחוק העונשין.

דין והכרעה

3. המסמך שמבקשת ב"כ המאשימה להגיש בעניין הוכחת ההרשעה הקודמת הוא, על פי תרגומו לעברית, "מכתב רשמי מספר 085", בחתימתו של קצין משטרה "סגונדו סיאזה פרננדס" שתוארו "מפקד משטרת פרו, מנהל קבוצת המודיעין המיוחד "סקרפיון" DIRIAD משטרת פרו, אגף המבצעים נגד סמים של משטרת פרו", והוא מופנה לאל"ם ירון בן דוד, קצין הקישור של משטרת ישראל. המכתב, הנושא את התאריך 7.5.14, ניתן על פי האמור בו, במענה למכתבו של קצין הקישור של משטרת ישראל מאותו היום.
4. המכתב מתייחס לאירוע מיום 13.4.08, שבו נעצר על פי הנאמר בו הנאשם בשדה התעופה חורחה צ'אבס, לאחר שהתכוון לטוס ללונדון דרך אמסטרדם. על פי הנאמר במכתב, בתוך מזוודה ששויכה לו נמצאו 644 כפתורי מתכת מכוסים בבד, שהיו תפורים לשכמיות פונצ'ו שבהם נמצא אלקלואיד קוקאין מרוכז, במשקל ברוטו של 2.386 ק"ג.
5. על פי הנאמר במכתב, לאחר חקירה שנערכה לגבי העבירה הפלילית האמורה, הועבר הנאשם לטיפולן של רשויות המשפט. בתאריך 28.4.08 הוא נכנס לכלא, לאחר מכן הורשע ובתאריך 13.7.10, שוחרר בתנאים מגבילים, כאשר עליו להתייצב למעקב פעם בחודש עד שסיים את ריצוי עונשו.
6. המשך המכתב מתייחס לחקירה שנפתחה בחודש נובמבר 2014 והנוגעת לעבירה נשוא תיק זה. יצוין כי למכתב מצורפים צילומים שהם לכאורה של הנאשם בעת מעצרו ב-13.4.08 וכן ב-14.11.12.
7. עוד יצוין כי למכתב המתורגם מצורפים מכתבים נוספים, אחד מהם בספרדית מתאריך 13.5.14, שלא צורף תרגום שלו, ומכתב נוסף באנגלית, מתאריך 13.5.14, המופנה למר "יצחק מורדוק" עוזר לפרקליט המדינה בישראל, החתום על ידי אדם בשם "ססיליה הינוחוז קובה", שתוארו בספרדית וכן תפקידו, לא תורגמו לאנגלית. מכתב זה בא, לכאורה, במענה למכתבו של הפרקליט מישראל, בעניינו של הנאשם והוא מתייחס למשפט שהתנהל נגד הנאשם בגין סחר בסמים בבית המשפט הפלילי ב-CALLAO ועונש שהוטל עליו ביום 8.4.09 בתיק משפטי 2186-2008 שמשכו לא צוין. בפסקה השלישית של המכתב, צוין, כי כותב המכתב ביקש מבית המשפט הפלילי עותקים של גזר הדין, אך אלה לא צורפו למכתב.
8. נשאלת השאלה, האם המכתב האמור מיום 7.5.14 על צרופותיו, אכן מהווים "תעודה ציבורית", כהגדרתה בסעיף 29 לפקודת הראיות. "תעודה ציבורית" מתקבלת כראיה לכאורה לעצם קיומה ולאמיתותה בתור שכזאת, להבדיל מאמיתות הפרטים הנקובים בה. אולם כאשר היא עומדת בארבעת התנאים שנקבעו בהלכה הפסוקה, היא משמשת גם כהוכחה לכאורה לאמיתות אותם פרטים. ראו י. קדמי על הראיות, חלק שני, הדין בראי הפסיקה, מהדורה משולבת ומעודכנת תש"ע 2009 בעמ' 209.

9. סעיף 29 לפקודת הראיות מגדיר "תעודה ציבורית" כדלהלן:

"תעודה ציבורית" - תעודה של אחד הגופים המנויים להלן שהיא מעשה חקיקה, שיפוט או ביצוע, או רשומה של מעשה כאמור, או שהיא חלק מן הרשומות הרשמיות של אחד הגופים המנויים להלן, ובכלל זה תעודה המוחזקת כרשומה, בין שנעשתה בדרך רשמית ובין בדרך אחרת; ואלה הגופים:

(1) מדינת ישראל או הרשות הריבונית של שטח ארץ שמחוץ לישראל;

(2) משרדי הממשלה, רשות מקומית, בית משפט, בית דין, גוף אחר בעל סמכות שיפוטית או מעין שיפוטית, נוטריון או כל גוף רשמי אחר של ישראל או של שטח ארץ שמחוץ לישראל (להלן מוסדות);

(3) עובד המדינה, עובד רשות ריבונית של שטח ארץ שמחוץ לישראל או עובד מוסד (להלן - פקיד);
"מדפיס רשמי" -

(1) לגבי ישראל - המדפיס הממשלתי או מי שהוכח כי הוא מורשה רשמית להדפיס את התעודה הנדונה או תעודות מן הסוג הנדון;

(2) לגבי שטח ארץ שמחוץ לישראל - כל מדפיס שהוכח כי הוא המדפיס בשביל הממשלה או הרשות הריבונית של אותו שטח ארץ או מורשה כאמור בפסקה (1).

10. על פי הפרשנות הפסיקתית שניתנה לאותה הוראה, על מנת שמסמך כאמור ייחשב כ"תעודה" או כרשומה המבטאת פעילות שלטונית על פי חוק, להבדיל מפעילות מנהלית, של גוף שלטוני ישראלי או זר, על אותה תעודה להיות חלק מ"רישום רשמי" (RECORD) של אותה רשות שלטונית, ולא סתם מכתב או הודעה, כדוגמאות של רישום רשמי כאמור הובאו רישומי לידה, מוות וכדומה. בעניין זה חודד כי אין לזהות מסמך רשמי עם תעודה ציבורית, שכן מסמך יכול להיות רשמי ובכל זאת לא יהווה תעודה ציבורית, משום שאין הוא מבטא פעילות שלטונית וכן בשל כך שהוא איננו ממלא אחר ארבעת תנאי הקבילות ההלכתיים שנקבעו בפרשת פרידמן (ע"פ 135/50, פ"ד ה' 567). ראו קדמי שם עמ' 641-643.

11. על פי הגדרות שנקבעו בהלכת פרידמן, נדרש כי: (א) כי הרישום במסמך נעשה מכוחה של חובה

מפורשת שבדין, כמו למשל רישום פרטים אישיים על פי חוק מרשם האוכלוסין. (ב) מתייחס לעניין ציבורי, כלומר לעניין שלציבור יש עניין בעריכתו. (ג) נועד להישמר לעתיד, לאמור אין המדובר ברישום שנועד לשימוש חד פעמי. (ד) הרישום עומד לעיון הציבור, כלומר לעיונו של כל המעוניין. יצוין כי קיימת גישה בפסיקה, לפיה מקום שהתעודה הציבורית מוגשת, על מנת להוכיח את עצם הרישום בה ולא את אמיתות תוכנו, די בכך שהיא עונה על דרישות ההגדרה החקוקה שבסעיף 29 לפקודה. אולם, מקום שהתעודה מוגשת כדי להוכיח את אמיתות תוכנה, עליה לעמוד גם בארבעת תנאי הקבילות שנקבעו בהלכת פרידמן

12. אציין כי ספק בעיני אם "המסמך הרשמי" המתורגם לעברית מתאריך 7.5.14 אכן מהווה "תעודה ציבורית", מאחר שלא הונחה תשתית לכך שהוא מהווה חלק מהרישומים הרשמיים של הרשות שכתבה אותו, במובחן ממכתב או הודעה סתם החתומים על ידי פקיד ציבור. בנוסף, לא ברור אם אותו מכתב עומד בתנאים הראשון, השלישי והרביעי של הלכת פרידמן. בענייננו, מדובר במכתב שנשלח על פניו מגוף רשמי של משטרת פרו למשטרת ישראל, על פי פנייתה, אולם לא עולה מתוכו שאותה רשות מוסמכת על פי חוקי פרו למסור דיווחים, לגבי רישומים פליליים והרשעות פליליות של מי שהועמדו לדין בפרו והורשעו על ידי בתי המשפט שם, לגופים רשמיים בתוך פרו או במדינות מחוצה לה, כראיה לאמיתות תוכנם ולצורך הגשתם כראיה בהליך שיפוטי. זאת במובחן ממסירת דיווחים בעלי אופי חקירתי או מודיעיני לרשויות החקירה והתביעה במדינת הנמענת. תמיכה לכך ניתן למצוא בעובדה שבמכתב באנגלית המופנה לפרקליטות המדינה, מיום 13.5.14, צוין כי הכותב או הכותבת פנו לבית המשפט הפלילי בפרו כדי לקבל העתקים של גזר הדין, ככל הנראה מתוך מטרה לשולחם לנמען. מכאן, שגם לשיטת הכותב או הכותבת, המכתב איננו מהווה תחליף להעתק גזר הדין.

13. לאור כל האמור, לשיטתי, לא ניתן לראות במכתב מיום 7.5.14, על צרופותיו משום "תעודה ציבורית" היכולה לשמש כראיה לאמיתות תוכנה, בכל הנוגע להרשעתו הפלילית של הנאשם בפרו. לפיכך, ככל שהנאשם חולק על אותה הרשעה, על המדינה לדאוג לקבלת העתק של גזר הדין הרלוונטי של בית המשפט בפרו.

14. שונים פני הדברים בכל הנוגע לעדות בעל פה לגבי הרשעה, שנועדה להוכיח כי הנאשם אישר כי הורשע בדין. בעניין זה, הגישה המקובלת היא שהרשעות קודמות של הנאשם ניתן להוכיח בכל דרך כשרה על פי דיני הראיות. בעניין זה, מופנה הקורא ללשונם של סעיפים 187 ו-188 לחסד"פ. סעיף 187 קובע את יכולתו של תובע להביא, לעניין העונש, ראיות בדבר הרשעותיו הקודמות של הנאשם ובדבר החלטות אחרות של בתי משפט ובתי דין לעניין ביצוע עבירה על ידו, גם ללא הרשעה. בסיפא של הסעיף מצוין "ורשאי הוא להביא ראיות אחרות לעניין זה". בנוסף קובע סעיף 188, כי מותר לקבל כראיה לעניין סעיף 187 "בנוסף לכל דרך אחרת של הוכחה בדין, העתק מהמרשם הפלילי". מאחר שחזקה על המחוקק שאינו משחית מילותיו לריק, מלמדות המילים "ראיות אחרות" שבסעיף 187, והמילים "כל דרך אחרת של הוכחה בדין" בסעיף 188 את יכולתה של התביעה להוכיח את ההרשעות הקודמות בכל דרך שהיא קבילה על פי דין. אין ספק בעיני שהודאת נאשם כי הורשע בדין במסגרת אמרת חוץ שלו אף היא דרך הוכחה קבילה. עם זאת, כאשר מובאת אמרה כזו מפי עד ששמע אותה,

נדרש לגביה קיומם של תנאי מהימנות ומשקל, כמו לגבי כל אמרת חוץ אחרת, והנאשם מצידו רשאי להביא ראיות לסתור.

15. בעניין זה, אינני מקבל את טענתו של הסנגור, כי הוראת סעיף 187 מסייגת את היכולת להביא ראיות בעניין הרשעות הנאשם להצגת מרשם פלילי המתנהל על ידי משטרת ישראל. ברור מתוכן הסעיף שמדובר בחריג שנועד לחסוך את הצורך להציג בפני בית המשפט את הרשעות או החלטות שניתנו כלפי הנאשם באופן פיזי, כל עוד הנאשם אינו מכחיש את תוכן המרשם או חולק עליו. אולם, אין בחריג זה כדי למנוע מן התביעה להוכיח את אותן הרשעות או החלטות באמצעות כל דרך אחרת של הוכחה בדין.

16. סוף דבר, המכתב שכותרתו "מסמך רשמי 085" מיום 7.5.14 על צרופותיו אינו יכול לשמש "תעודה ציבורית" לצורך הוכחת אמיתות תוכנה של הרשעת הנאשם בפרו הנזכרת בו. לעומת זאת, רשאית המאשימה לנסות ולהוכיח את קיומה של הרשעה בכל דרך קבילה אחרת של הוכחה בדין.

המזכירות תעביר העתק החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, ד' סיוון תשע"ד, 02 יוני 2014, בהעדר הצדדים.